

Acompanyar a qui ocupa el rol d'agressor/a en situacions de bullying

Eines per a l'acompanyament a les famílies

Ramiro A. Ortegón Delgadillo

Soci Equip SEER (Salut i Educació Emocional)

President Plataforma PDA Bullying

SEER 2 ANYS

DIXIT

CENTRE DE
DOCUMENTACIÓ
DE SERVEIS
SOCIALS

Generalitat de Catalunya

**Departament
de Drets Socials**

Reptes en l'acompanyament a la família d'un infant o jove
que exerceix aquest tipus de violència

17 d'abril de 2023

Acompanyar a qui ocupa el rol d'agressor/a en situacions de bullying

Eines per a l'acompanyament a les famílies

Ramiro A. Ortegón Delgadillo
Soci Equip SEER (Salut i Educació Emocional)
President Plataforma PDA Bullying

SEER 2 ANYS

DIXIT

CENTRE DE
DOCUMENTACIÓ
DE SERVEIS
SOCIALS

Generalitat de Catalunya
**Departament
de Drets Socials**

Reptes en l'acompanyament a la família d'un infant o jove
que exerceix aquest tipus de violència
17 d'abril de 2023

Acompanyar a qui ocupa el rol d'agressor/a en situacions de bullying

Eines per a l'acompanyament a les famílies

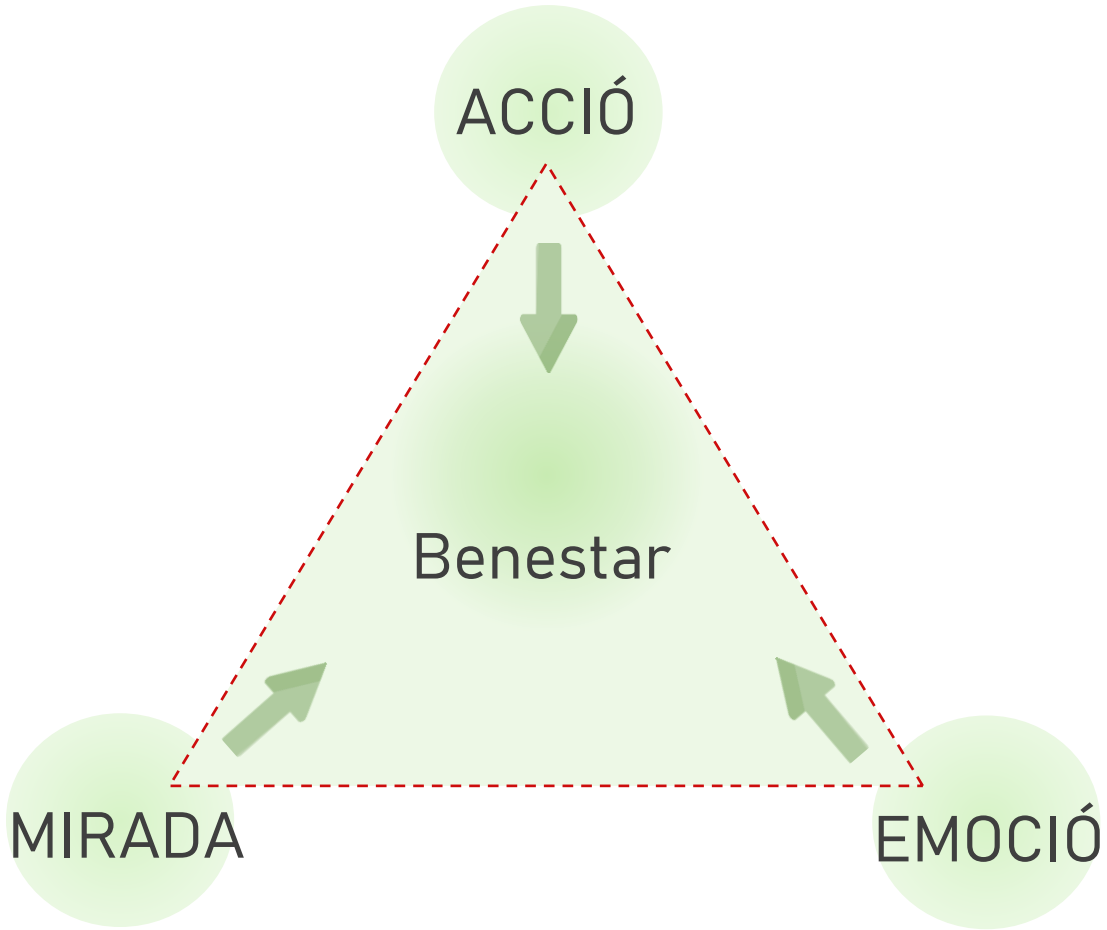
ACTIUS

Ramiro A. Ortegón Delgadillo
Soci Equip SEER (Salut i Educació Emocional)
President Plataforma PDA Bullying

SEER 2 ANYS

Tipus d'actius des d'una mirada salutogènica

ACTIUS...
PERSONALS I DE COMUNITAT

Grup - Equip - Família - etc.

ACTIUS...
INSTITUCIONALS

#Undiames un Banc de Recursos per #SuperarelBullying

#Undiames #SuperarelBullying és una campanya de la Plataforma PDA Bullying que busca trobar bones pràctiques i accions positives que ajudin a afrontar i abordar la problemàtica de l'assetjament i el ciberassetjament entre iguals. En aquesta ocasió, gràcies al Projecte Acredita't: Espais Lliures de Bullying donem a conèixer el Banc de Recursos PDA, un espai de recollida de tota mena d'eines i propostes per abordar aquest maltractament, tant des de la prevenció, com en la detecció i a l'actuació.

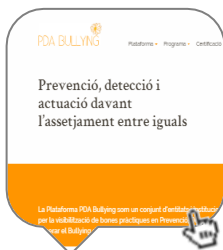

Banc de Recursos

Accés obert i gratuït al més gran banc de recursos específics per donar resposta al Bullying. Podeu filtrar per tipus de recurs i per fase de resposta. També per perfil i temàtica que voleu treballar. [També disposeu d'un apartat de "Formació Recomanada" i de "Recursos Destacats"]

A més, també podeu aprofitar per conèixer més la Plataforma i donar suport des de la vostra organització, a través de la qual podeu formar part de la Xarxa PDA adherint-vos, una acció també gratuïta que, a través de la validació del Codi de Bones Pràctiques, esdevé una forma de mostrar la les vostres comunitats la vostra aposta pel benestar, i per donar resposta a tota forma de violència.

Adhesió Plataforma

Formar part de la xarxa, un espai de compromís social de les institucions que fomenta una educació des de i cap al benestar, lliure de violència i que comprèn el bullying com a una oportunitat d'aprenentatge.

Codi Bones Pràctiques

Donar suport al Codi de Bones Pràctiques PDA Bullying, 16 punts de consens de les institucions per a l'abordatge integral de l'assetjament entre iguals.

L'ofici d'educar (Catalunya Radio)

Manual Pràctic anti-Bullying

Oriol Julià Aguarón
Equip SEER

Ana M. Longo (17/10/2022)

uppers

¿Y si es mi hijo el que
hace bullying a otro
compañero en el cole?

Oriol Julià Aguarón
Equip SEER

DIXIT 2016

Educar la interioritat dels adolescents

Oriol Julià Aguarón
Equip SEER

Acompanyar a qui ocupa el rol d'agressor/a en **situacions de bullying**

Eines per a l'acompanyament a les famílies

Ramiro A. Ortegón Delgadillo
Soci Equip SEER (Salut i Educació Emocional)
President Plataforma PDA Bullying

SEER 2 ANYS

DIXIT

CENTRE DE
DOCUMENTACIÓ
DE SERVEIS
SOCIALS

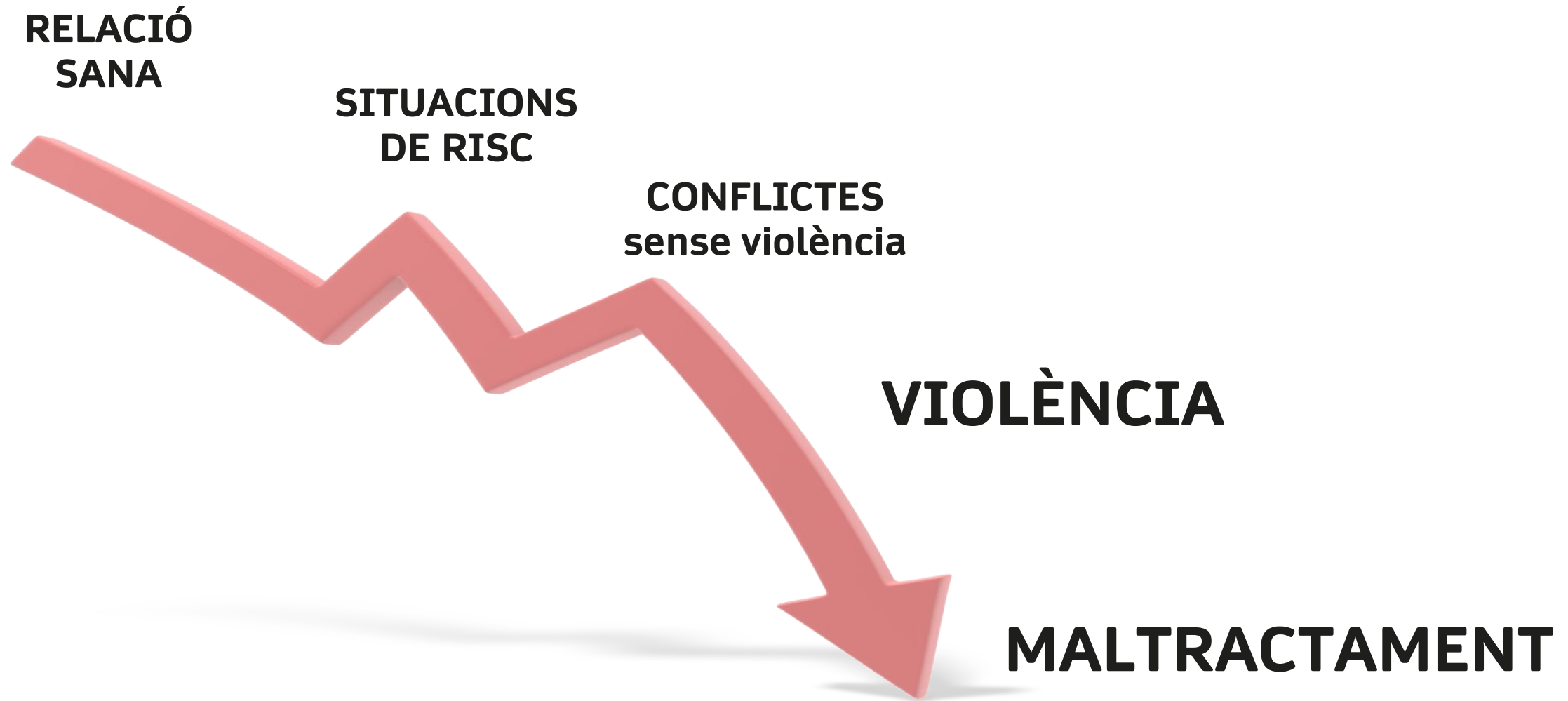

Generalitat de Catalunya
**Departament
de Drets Socials**

Reptes en l'acompanyament a la família d'un infant o jove
que exerceix aquest tipus de violència
17 d'abril de 2023

L'escalada del conflicte

Què és bullying?

Persecució moral i/o física, sempre psicològica, que s'origina a entorns educatius on un o més infants o joves exerceixen abús de poder sobre un/a altre/a.

(Equip SEER, 2017)

1

Origen relacional a →
ENTORN EDUCATIU

2

Violència →
MALTRACTAMENT

3

Percepció de Dolor

Rol

4

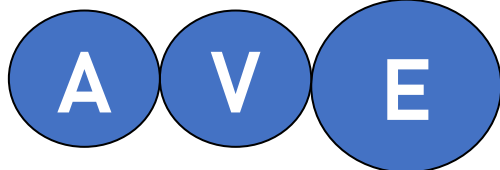
Intencionalitat (?)

Rol

5

Rol

6

Entorns digitals*

*Ciberbullying

Violències

Accions violentes

VIOLÈNCIA

Conductes – Comportaments – Actituds

Fer

Pensar

Sentir

☐ Agredir físicament	☐ Denigrar	☐ Lesionar	☐ Robar
☐ Aïllar	☐ Desqualificar	☐ Infravalorar	☐ Revelar dades
☐ Amençar	☐ Difamar	☐ Injuriar	☐ Simbòlica
☐ Assetjar	☐ Difondre rumors	☐ Insultar	☐ Sexpreading
☐ Atacar	☐ Discriminar	☐ Intimidar	☐ Sextorsió
☐ Burlar-se	☐ Esbroncar	☐ Manipular	☐ Stalking
☐ Body Shaming	☐ Excloure	☐ Marginar	☐ Suplantar id. digital
☐ Calumniar	☐ Extorsionar	☐ Menysprear	☐ Turmentar
☐ Coaccionar	☐ Fer el buit	☐ Memear	☐ <i>Trollear</i>
☐ Coercionar	☐ Fer xantatge	☐ Menystenir	☐ Upskirting
☐ Controlar	☐ Fustigar	☐ Ofendre	☐ Vandalisme
☐ Cosificar	☐ Glashlighting	☐ Oprimir	☐ Vexar
☐ Criticar	☐ Happy slapping	☐ Outear	☐ Violència econòmica
☐ Cutting	☐ Hoax (bulo)	☐ Provocar	☐ Violar intimitat
☐ Deixar en ridícul	☐ Humiliar	☐ Ridiculitzar	☐ [...]

Violències

Reiteració / Perpetuació
de la violència

MALTRACTAMENT

Accions violentes

Conductes – Comportaments – Actituds

Fer

Pensar

Sentir

BULLYING O CIBERBULLYING	DATING VIOLENCE
☒ Origen relacional dins un entorn educatiu	☒ Relacions sentimentals/afectives
☒ Continuitat o perpetuació de la violència → Maltractament	☒ Continuitat o perpetuació de la violència → Maltractament
☒ Diferència de poder + Dolor sostingut (?) V	☒ Abús Poder - Sensació de control (?) V
☒ Veure l'acció + Intencionalitat (?)* A	☒ Veure l'acció + Intencionalitat (?)* A
☒ Presència de grup A V E	☒ Dins la relació
☒ Entorn digital o no	☒ Entorn digital o no

ODI I DISCRIMINACIÓ	CONFLICTE RELACIONAL CRÒNIC
☒ Hi pot haver o no relació	☒ Relació dins d'un grup
☒ Continuitat o perpetuació de la violència → Maltractament	☒ Continuitat o perpetuació de la violència → Maltractament
☒ Dirigida a una persona, grup o col·lectiu V	☒ Qualsevol membre del grup indiscriminadament V
☒ Creences de desigualtat envers un col·lectiu (?) A	☒ No definit A
☒ Dins la comunitat	☒ Presència de grup
☒ Entorn digital o no	☒ Entorn digital o no

Revista Estris nº 210

estris.CAT

**Com podem promoure
el benestar i evitar el
bullying?**

Equip SEER

Acompanyar a qui ocupa el rol d'agressor/a en situacions de bullying

Eines per a l'acompanyament a les famílies

Ramiro A. Ortegón Delgadillo

Soci Equip SEER (Salut i Educació Emocional)

President Plataforma PDA Bullying

SEER 2 ANYS

DIXIT

CENTRE DE
DOCUMENTACIÓ
DE SERVEIS
SOCIALS

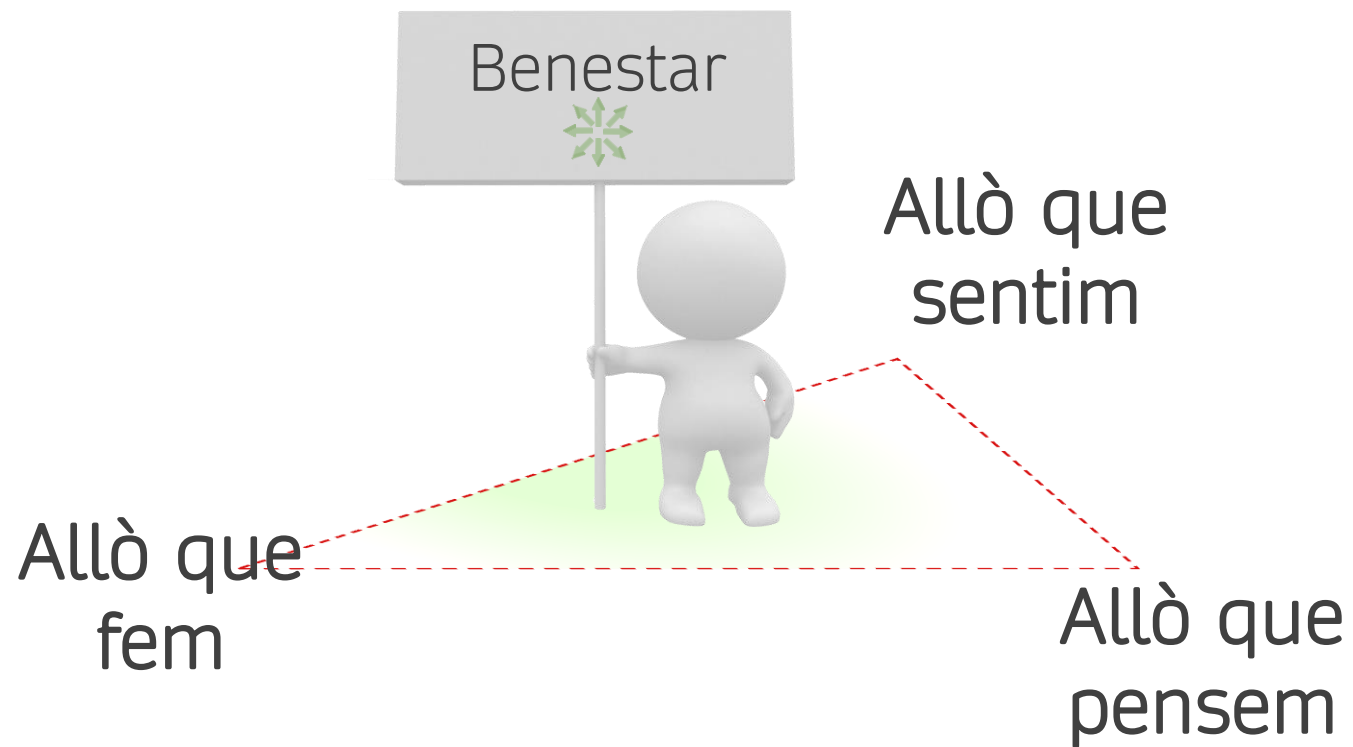
Generalitat de Catalunya
**Departament
de Drets Socials**

Reptes en l'acompanyament a la família d'un infant o jove
que exerceix aquest tipus de violència

17 d'abril de 2023

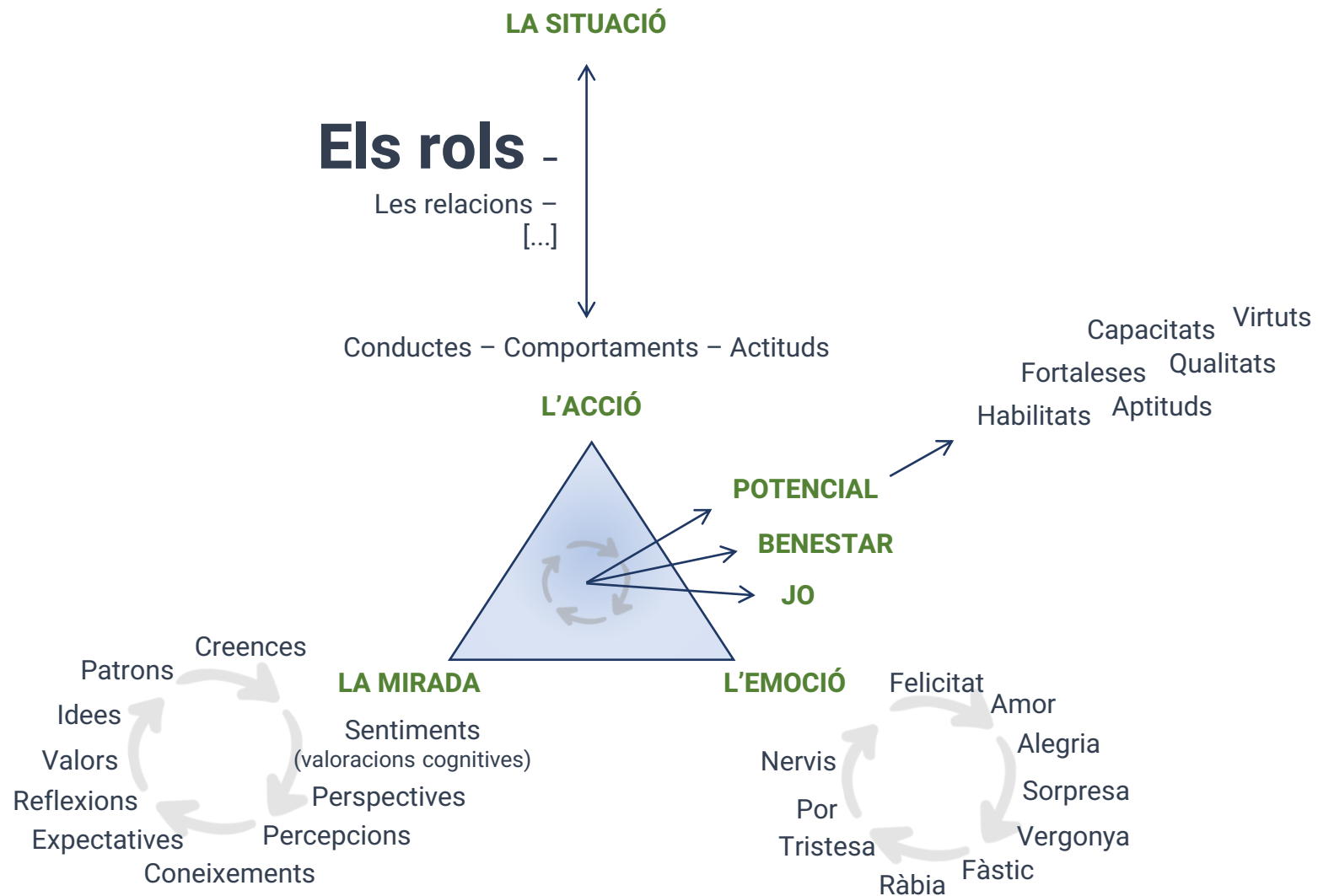
Visió integral de la persona des del Triangle de la personalitat

Visió integral de la persona des del Triangle de la personalitat

Acompanyar a qui ocupa el rol d'agressor/a en situacions de bullying

Eines per a l'acompanyament a les famílies

Ramiro A. Ortegón Delgadillo
Soci Equip SEER (Salut i Educació Emocional)
President Plataforma PDA Bullying

SEER 2 ANYS

DIXIT

CENTRE DE
DOCUMENTACIÓ
DE SERVEIS
SOCIALS

Generalitat de Catalunya
**Departament
de Drets Socials**

Reptes en l'acompanyament a la família d'un infant o jove
que exerceix aquest tipus de violència

17 d'abril de 2023

Observació rol agressor/a

ATENCIÓ A INDICADORS

Indicadors socioemocionals

- Baixa tolerància.
- Ocultació de conflictes interns.
- Caràcter obsessiu.
- Manca d'empatia.
- Desconfiança injustificada.
- Perpetuació de creences no adaptatives.
- Intencionalitat en les accions violentes.
  - Justificació de la violència.
  - Utilització de la mentida de forma compulsiva i sistemàtica.
  - Baixa autoestima.
- Estats emocionals de supervivència.
- [...]

Indicadors conductuals

- Davant del conflicte conducta desafiant, actitud defensiva.
- Actitud de burla i broma.
- Consums o consums abusius.
- Autolesions o temptatives de suïcidi.
- [...]

Indicadors relacionals

- Abús del poder.
- Defensa de rols de poder.
- Manteniment del desequilibri rol persecuidor-víctima
  - Comunicació hàbil.
- Relacions hostils i distants.
- Presència i participació en dinàmiques digitals.
- Fixació amb una persona concreta.
- Manca de comunicació en l'àmbit familiar.
- [...]

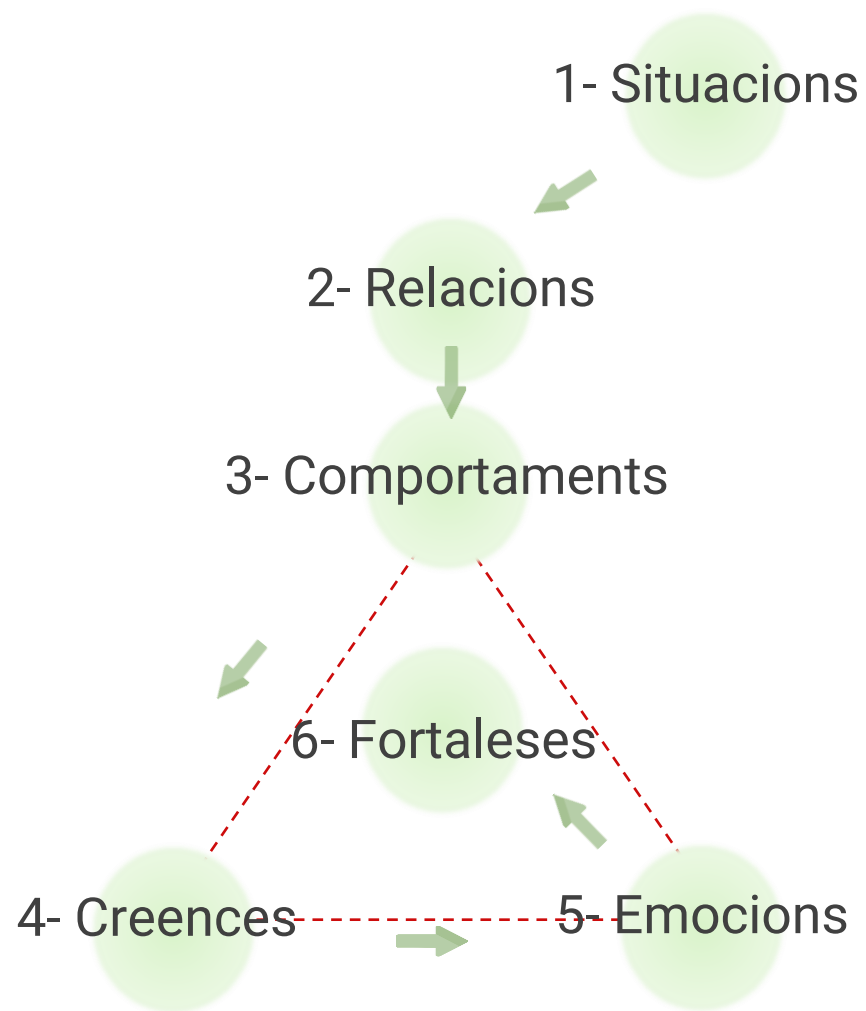
Indicadors acadèmics

- Incapacitat per fer les tasques de forma autònoma.
- Perpetuació de conductes escolars de baix rendiment.
- [...]

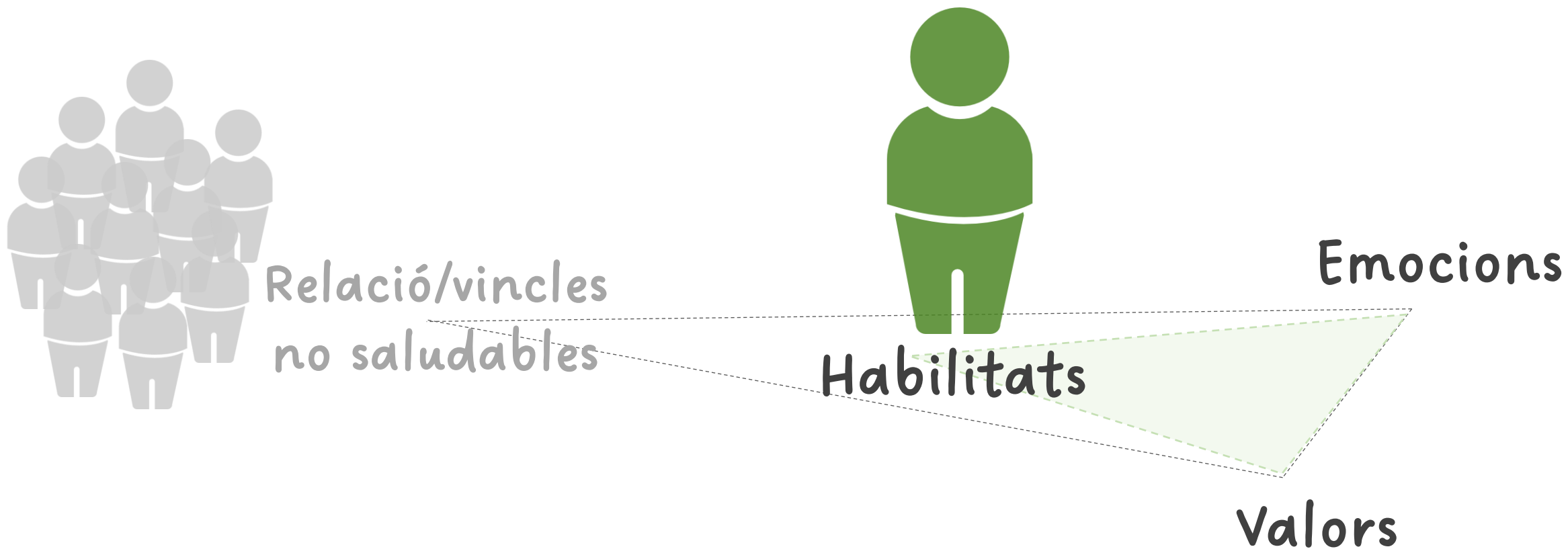
Abordatge des del diagnòstic, la indagació

DETECCIÓ DE NECESSITATS

Mirada diagnòstica
(6 camps d'indagació)

El triangle de poder-vulnerabilitat

Mapatge emocional del rol d'agressor/a

 Recursos..!

Direcció General de Joventut

Eines per a l'acompanyament emocional a adolescents i joves.

Equip SEER

Acompanyar a qui ocupa el rol d'agressor/a en situacions de bullying

Eines per a l'acompanyament a les famílies

Ramiro A. Ortegón Delgadillo
Soci Equip SEER (Salut i Educació Emocional)
President Plataforma PDA Bullying

SEER 2 ANYS

DIXIT

CENTRE DE
DOCUMENTACIÓ
DE SERVEIS
SOCIALS

Generalitat de Catalunya
**Departament
de Drets Socials**

Reptes en l'acompanyament a la família d'un infant o jove
que exerceix aquest tipus de violència
17 d'abril de 2023

Inici de la valoració, activació de mesures d'urgència

Mesures d'Urgència

- **Canvis temporals de grup (A).**
- Reforçar mesures de vigilància.
- **Aplicació normativa de sanció: suspensió provisional d'assistència.**
- Derivar a fiscalia fets delictius.
- **Restricció d'ús de tecnologies.**
- Atenció individual immediata (V).
- **Notificar a (A).**
- [...]

Atenció individual immediata (V)

- Demanar permís per ajudar.
- Generar un canal de comunicació obert per poder demanar ajuda.
- Definir un referent pedagògic principal clar.
- Elaborar un mapa de seguretat.
- Responsabilitzar del seu benestar per obtenir la col·laboració.
- Definir cercle de suport.
- Expressar el compromís del centre per aturar la situació i ajudar a reparar.
- Col·laborar amb el desenvolupament personal.
- Informar que es comunicaran les actuacions a les famílies.
- Informar de les accions compartides amb la família com la supervisió d'entorns digitals.
- [...]

Notificació a (A)

- **Expressar condemna als fets.**
- **Valorar la gravetat dels fets i les conseqüències.**
- **Buscar compromís d'aturada.**
- **Informar que es valorarà la seva conducta.**
- **S'aplicaran mesures extraordinàries per adquirir les competències i habilitats per garantir que l'ajudin a relacionar-se positivament amb si mateix i amb els altres.**
- **Informar que es comunicaran les actuacions a les famílies.**
- **Restriccions en l'ús de la tecnologia.**
- **Acompanyament individualitzat per part d'un referent pedagògic principal.**
- [...]

Comunicació amb família (V)

- Informar sobre els fets.
- Expressar la finalitat de donar suport al seu fill.
- Comunicar mesures d'urgència.
- Col·laborar en l'elaboració del mapa de seguretat.
- Fixar objectius corresponsabilitzadors.
- [...]

Comunicació amb família (A)

- **Informar sobre els fets i les conseqüències.**
- **Informar que no es procedirà a la incoació d'un expedient si es reconeix de manera immediata la comissió dels fets i se n'accepta la sanció (ed. primària).**
- **Informar de la planificació d'actuacions.**
- **Informar que les actuacions es comunicaran aviat per poder valorar-les conjuntament i demanar el seu compromís.**
- **Oferir suport logístic digital per assegurar el control parental.**
- [...]

Coordinador/a de Benestar i Protecció (CBP)

Openclass:

El coordinador de bienestar: la nueva figura educativa para hacer más seguros los centros escolares.

Ramiro A. Ortegón
Equip SEER i PDA Bullying

De qui és la responsabilitat?

Persona

Rols principals

Fets

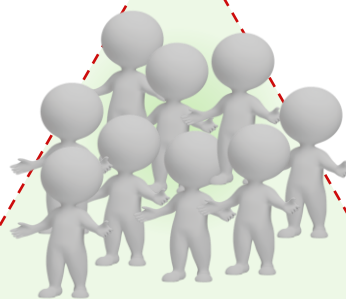
Pensaments

Emocions

Grup

Fenomen de grup

Comportaments

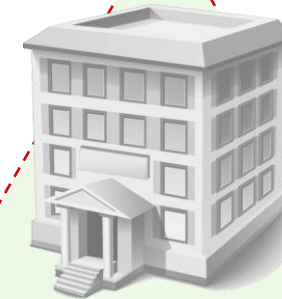
Creences

Clima emocional

Centre-Entorn

Responsabilitat compartida

Accions

Mirada i
Valors

Ambient
emocional

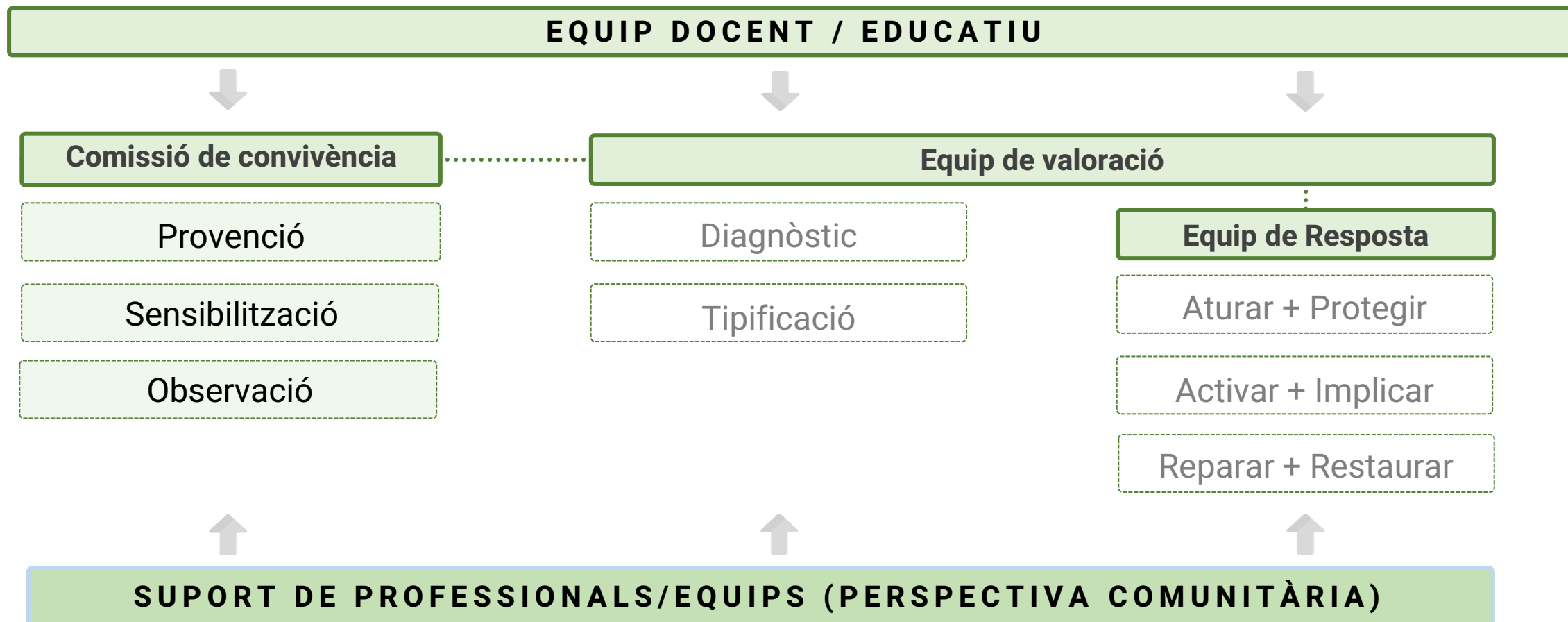

Abordatge des de la **INSTITUCIÓ**:

Centre-Servei o equipament – Suports de territori – Família

Abordatge per equips

Com hem incorporat la figura del CBP (o DP) al nostre equip?

Protocol Bullying Municipal

Ajuntament de
**Castell d'Aro,
Platja d'Aro
i S'Agaró**

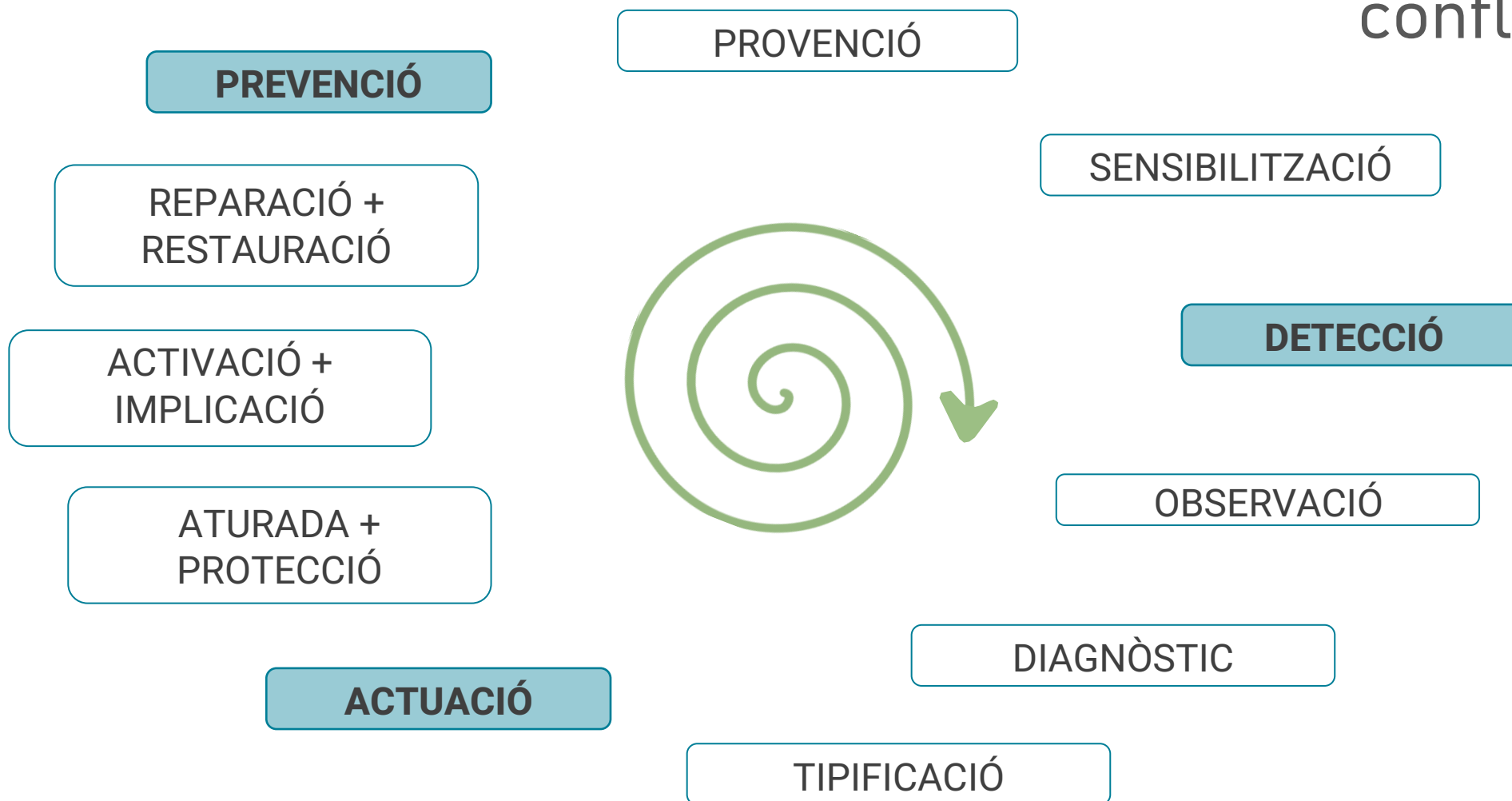
Protocol municipal per a la prevenció de
l'assetjament entre iguals i la promoció
de la convivència 2022-24.

Com donar resposta?

Estratègia P-D-A en l'abordatge integral del conflicte

Exemple pràctic:
Article ÀÁF

Estratègia P-D-A en l'abordatge en primera línia amb joves

✓ **FASES DE LA PREVENCIÓ:**

- **PROVENCIÓ:** És el moment en què apliquem tots aquells recursos que s'utilitzen per promoure el benestar i que ens ajuden a proveir d'ambients que possibiliten el desenvolupament d'estratègies que donen resposta a la vida (convivència i conflictes) des dels propis potencials (habilitats, capacitats, fortaleses, etc.). En aquesta fase treballem l'entrenament d'estratègies per a la resolució dels conflictes.
- **SENSIBILITZACIÓ:** És el moment en què apliquem tots aquells recursos que ens ajuden a acompanyar a la presa de consciència des del sentir-se i sentir a l'altre, sobretot davant de situacions que trenquen o ens allunyen (individualment i com a comunitat) del benestar. En aquesta fase fem visibles situacions de risc com la violència o altres factors de vulnerabilitat.

✓ **DETECCIÓ:**

- **OBSERVACIÓ (EINES DE DETECCIÓ PREVENTIVES CONTINUADES):** És el moment en què apliquem tots aquells recursos que permeten l'observació del benestar i les relacions de totes les persones de la comunitat educativa, en relació amb l'acompanyament a les famílies, amb un especial focus en els espais d'entrevistes i tutories. Aquí situem les eines que ens serveixen per reconèixer un problema o dificultat del sistema (persona, grup, institució) i per comunicar-se de forma oberta i bidireccional en l'activació de les alertes.

ABORDATGE EN PRESENCIA DE CASOS:

✓ **FASES DE LA DETECCIÓ:**

- **DIAGNÒSTIC:** Un cop hem detectat una alerta (tenim un possible cas) apliquem tots aquells recursos que ens permeten la lectura de signes (mesurables) i símptomes (perceptius) per obtenir un enfocament cap al benestar. Obtenim informació diagnòstica per poder tipificar, és a dir, apleguem la informació necessària per poder comprendre què està passant.
- **TIIFICACIÓ:** És el moment en què apliquem tots aquells recursos que ens ajuden a classificar la situació que ens presenta el cas (realitat objectiva + realitat subjectiva). Amb aquests fets observables definim necessitats educatives, les quals ens ajuden a dissenyar objectius pedagògics i crear un pla d'acció que doni resposta de forma integral a la situació que haguem de resoldre.

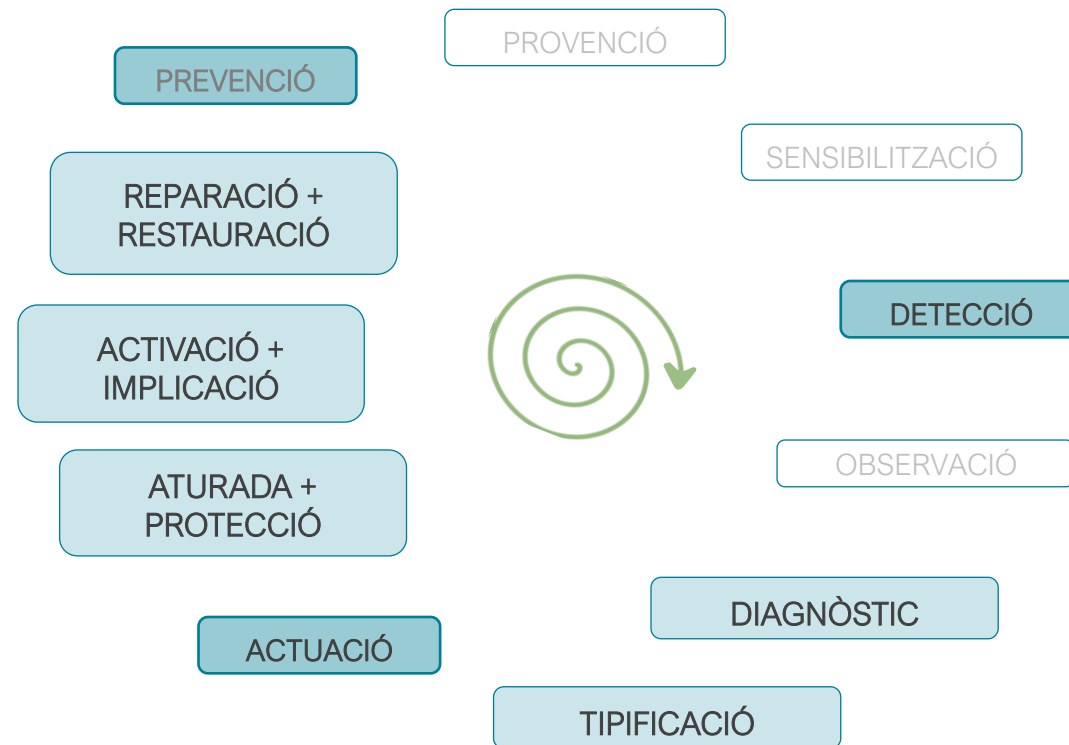
✓ **FASES DE L'ACTUACIÓ:**

- **ATURAR + PROTEGIR:** És el moment en què apliquem tots aquells recursos que permeten establir processos destinats a aturar la situació conflictiva. També aquells recursos que treballen per a la protecció de les persones en situacions de vulnerabilitat (no criminalització i no revictimització) i les persones que envolten el cas (no perjudici).
- **ACTIVAR + IMPLICAR:** És el moment en què apliquem tots aquells recursos que permeten activar, des de tots els nivells d'acció (institució, grup i individu), l'objectiu benestar i implicar a tots els agents relacionats amb el cas en les estratègies de resolució que permetin caminar cap a sanar el sistema (connectar al grup de persones afectades amb el seu benestar interior en convivència).
- **REPARAR + RESTAURAR:** És el moment en què apliquem tots aquells recursos que afavoreixen, des de tots els nivells d'acció (institució, grup i individu), espais de reflexió amb tots els agents que havien estat implicats en el cas, permetent l'observació del dolor (des del benestar sentit) que s'havia generat (pel cas), restablint així la força, la voluntat i la motivació per a la felicitat.

Focus dels programes d'abordatge

Promoció del
Benestar

Abordatge de casos o
situacions d'alta
complexitat emocional

Programa #aquiproubullying

Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació

Abordatge en actuació en 3 fases

II Jornada d'intercanvi d'experiències
#aquiproubullying

Ramiro A. Ortegón i Oriol Julià
Equip SEER

Acompanyar a qui ocupa el rol d'agressor/a en situacions de bullying

Eines per a l'**acompanyament a les famílies**

Ramiro A. Ortegón Delgadillo
Soci Equip SEER (Salut i Educació Emocional)
President Plataforma PDA Bullying

SEER 2 ANYS

DIXIT

CENTRE DE
DOCUMENTACIÓ
DE SERVEIS
SOCIALS

Generalitat de Catalunya
**Departament
de Drets Socials**

Reptes en l'acompanyament a la família d'un infant o jove
que exerceix aquest tipus de violència
17 d'abril de 2023

Objectius d'una entrevista

Entrevista alumnat implicat

- Aconseguir un clima de confiança i respecte, facilitador de la comunicació.
- Aconseguir consciència emocional del malestar individual i de grup.
- Connectar l'alumne amb la seva responsabilitat individual corresponsabilitzant-lo davant del benestar personal i de grup en el treball cap a la resolució del conflicte.
- Contribuir a trencar la llei del silenci visibilitzant possibles situacions ocultes als ulls de les persones adultes.
- Compartir la necessitat de comprendre la situació per poder valorar posteriorment les actuacions i conseqüències.
- Garantir la confidencialitat i la cura de les necessitats personals.

Entrevista observadors/es

- Aconseguir un clima de confiança i respecte, facilitador de la comunicació.
- Aconseguir consciència emocional del malestar que hi ha en el grup.
- Corresponsabilitzar davant del benestar del grup.
- Aconseguir la identificació de rols.
- Empoderar i motivar a la millora personal i de grup transformant cap a, o consolidant un rol de col·laboració activa.
- Contribuir a trencar la llei del silenci per tal de veure possibles situacions ocultes als ulls de les persones adultes.
- Garantir la confidencialitat i la cura de les necessitats personals.

Entrevista famílies

- **Aconseguir un clima de confiança i respecte, facilitador de la comunicació.**
- **Corresponsabilitzar davant els reptes que presenta el cas.**
- **Compartir la necessitat de comprendre la situació per poder aprofitar el conflicte com a oportunitat de desenvolupament individual i de grup.**
- **Preguntar per l'opinió, l'emoció i el posicionament de la família davant dels fets.**
- **Agrair la col·laboració per respectar el lloc sistèmic que ocupa cadascú.**
- **Concretar el moment en què hi tornarà a haver comunicació o seguiment.**

objectius en l'acompanyament per transitar cap a la restauració

A les **trobades amb les famílies** hem de tenir present que iniciem un procés cap a la restauració del benestar amb una responsabilitat compartida. Els objectius generals que han d'estructurar aquest camí de trànsit del malestar cap al benestar són:

VERITAT

Manifestar o fer visible el posicionament del centre davant la violència (tolerància zero) i a favor del benestar.

Compartir apreciacions (subjectives) derivades dels fets (objectius), és a dir, sense sobre-dimensionar ni minimitzar.

Fer autoobservació per prendre consciència del malestar.

Compartir necessitats.

JUSTÍCIA

Garantir un abordatge just.

Comunicar amb claredat les actuacions a dur a terme concretant els objectius pedagògics en què es basen les actuacions.

Responsabilitzar de les conseqüències que té actuar de forma violenta, no actuar, no comunicar, etc.

Protegir i aportar seguretat.

REPARACIÓ

Visibilitzar les necessitats personals del seu fill/a en relació amb el benestar i el desenvolupament personal.

Treballar per a la *desidentificació* de l'etiqueta d'agressor/a, víctima o espectador/a de bullying o cyberbullying.

Conscienciar per reconèixer la responsabilitat directa o indirecta davant la necessitat de reparació col·lectiva.

NO REPETICIÓ

Buscar, des de l'aturada de la violència, el compromís i la corresponsabilització vers el benestar del seu fill/a, de les persones afectades i del grup.

Contribuir a la promoció de la convivència pacífica, la reconciliació, l'aturada immediata de la violència i el compromís de no repetició.

Diputació de Barcelona

**Diputació
Barcelona**

Acompanyament emocional a les
famílies en els centres d'educació
especial municipals

Ramiro A. Ortegón
Equip SEER

Els objectius per definir el pla d'acció

FASE 1

Aturar la situació + Protegir als implicats/des

Visibilitzar el dret a la veritat

(consciència del malestar que genera la situació a nivell personal, en el grup i en la comunitat).

Aplicar la normativa d'una forma justa

(disciplina positiva, justícia transicional i justícia restaurativa).

Legitimar la necessitat de reparar el dany

(reconèixer la voluntat de treballar pel benestar i l'evolució personal de tothom).

Aconseguir el compromís d'aturada i no repetició

(responsabilitzar del benestar a tots els rols implicats).

[...]

FASE 2

Activar el benestar + Implicar a tothom en la resolució

Aprofitament pedagògic

(concebre el conflicte present com una oportunitat de desenvolupament personal i de grup).

Elecció de benestar

(fixar objectius adaptatius que col·laborin amb la vivència saludable del grup).

Implicació i solidaritat

(responsabilitzar a tothom del benestar personal i de grup, procurant guarir i cuidar les relacions i l'objectiu benestar).

Acords per a l'atenció a les necessitats

(pactar de forma compartida el respecte i la resposta a les necessitats individuals en el marc del grup).

Acompanyament al canvi

(aprendre a oferir ajuda, a ajudar i a deixar-se ajudar).

[...]

FASE 3

Reparar el dolor + Restaurar el benestar

Acomiadar els rols disruptius

(treballar l'autoconeixement i l'autoestima).

Sanar ferides emocionals

(defensar el dret a la salut i al benestar a través de l'acompanyament pedagògic i, si s'escau, terapèutic).

Transitar les emocions

(afavorir processos cap a la gestió de situacions d'alt impacte emocional, extraient aprenentatges de les vivències i les situacions).

Construir noves formes de relació

(evolucionar les normes cap a acords per a la convivència).

Omplir de sentir la convivència

(treball del sentit de vida i desenvolupament personal).

[...]

Objectius específics amb qui ocupa el rol d'agressor/a

FASE 1

Aturar la violència +
Protegir als implicats/des

Mesures de caràcter normatiu.
Mesures de suport educatiu.
Prendre consciència del conflicte.
Desenvolupar capacitats i valors.
Relació positiva i respecte.
Consciència de la gravetat dels fets en la realitat personal i interpersonal.
Generar un cercle de suport (vincles de confiança).
Empoderar-se.
Sessions de tutoria individualitzada.
Aconseguir voluntarietat de l'acompanyament.
Registre setmanal d'autoobservació.
Assegurar la confidencialitat.
Assegurar que allò que s'hagi d'explicar es farà amb el seu coneixement i prèvia informació.

FASE 2

Activar el benestar +
Implicar a tothom en la resolució

Establir el pla de treball i compartir-lo amb la família.
Explicar objectius, continguts i accions a desenvolupar.
Donar a l'alumne en rol d'agressor/a l'oportunitat de formar part de la creació del seu propi pla de treball.
Incidir en:
Millorar l'autoconsciència, regulació emocional i reducció de l'ansietat i/o estrès.
Millorar les habilitats de la comunicació.
Treballar la dimensió afectiva des de l'empatia, incloent també els entorns virtuals.
Desenvolupar la dimensió moral.
Entrenar-se en gestió positiva dels conflictes.
Foment de la presa de consciència emocional i l'autoconeixement.
Abordar contingut i formes de la cibercomunicació (netiqueta)
Treballar autoacceptació, resiliència i percepció d'autosuficiència tecnològica.

FASE 3

Reparar el dolor +
Restaurar el benestar

Reconeixement dels fets, acceptació de responsabilitats i reparació dels danys.
Compromís de restitució.
Restauració de les relacions amb l'alumne en rol de víctima i el grup (E).
Seguiment de compromisos.
Tancament del cas.

Transformar els rols disfuncionals en rols saludables

FASE 1

Aturar la violència +
Protegir els implicats/des

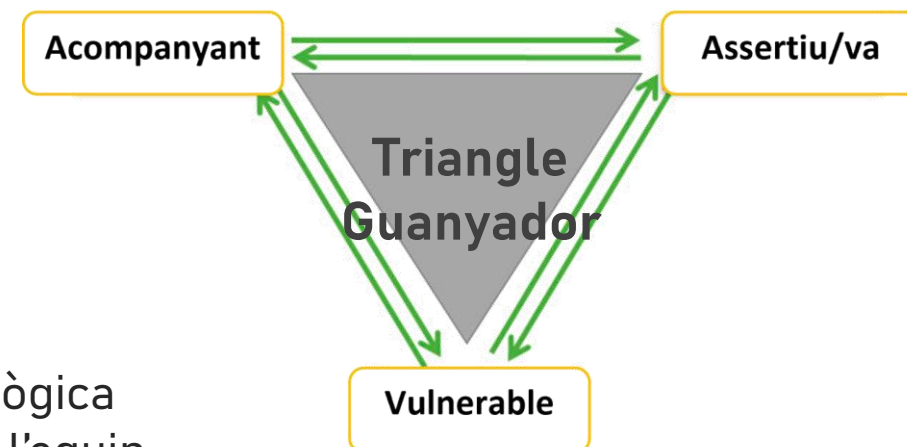
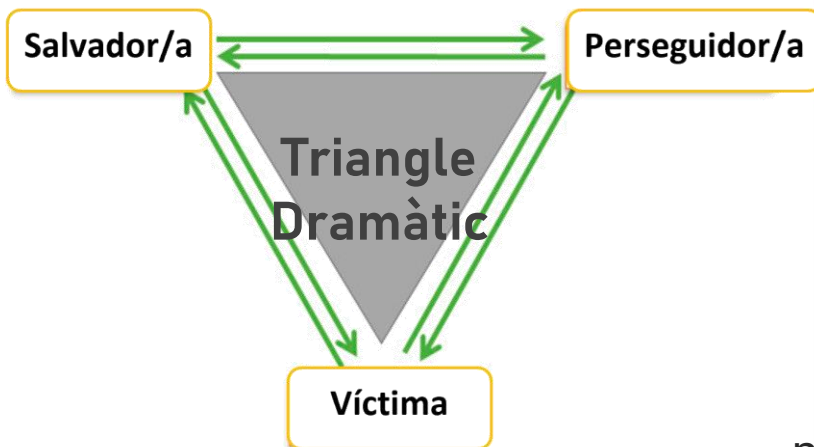
FASE 2

Activar el benestar +
Implicar a tothom en la resolució

FASE 3

Reparar el dolor +
Restaurar el benestar

Des d'una perspectiva psicopedagògica podem incorporar eines perquè tot l'equip docent ajudi els agents implicats en un cas a transformar els rols dramàtics cap a rols guanyadors.

Transitar del control a la gestió emocional

FASE 1

Aturar la situació +
Protegir els implicats/des

FASE 2

Activar el benestar +
Implicar a tothom en la
resolució

FASE 3

Reparar el dolor +
Restaurar el benestar

PREVENCIÓ

Supervivència

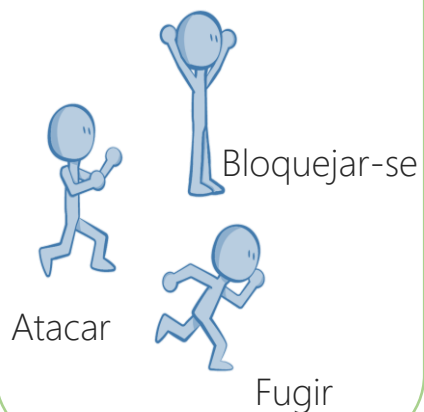
Convivència

coM-viure

REACTIVITAT

CONTROL EMOCIONAL

Estratègies de Supervivència Emocional

GESTIÓ EMOCIONAL

Estratègies de Convivència Emocional

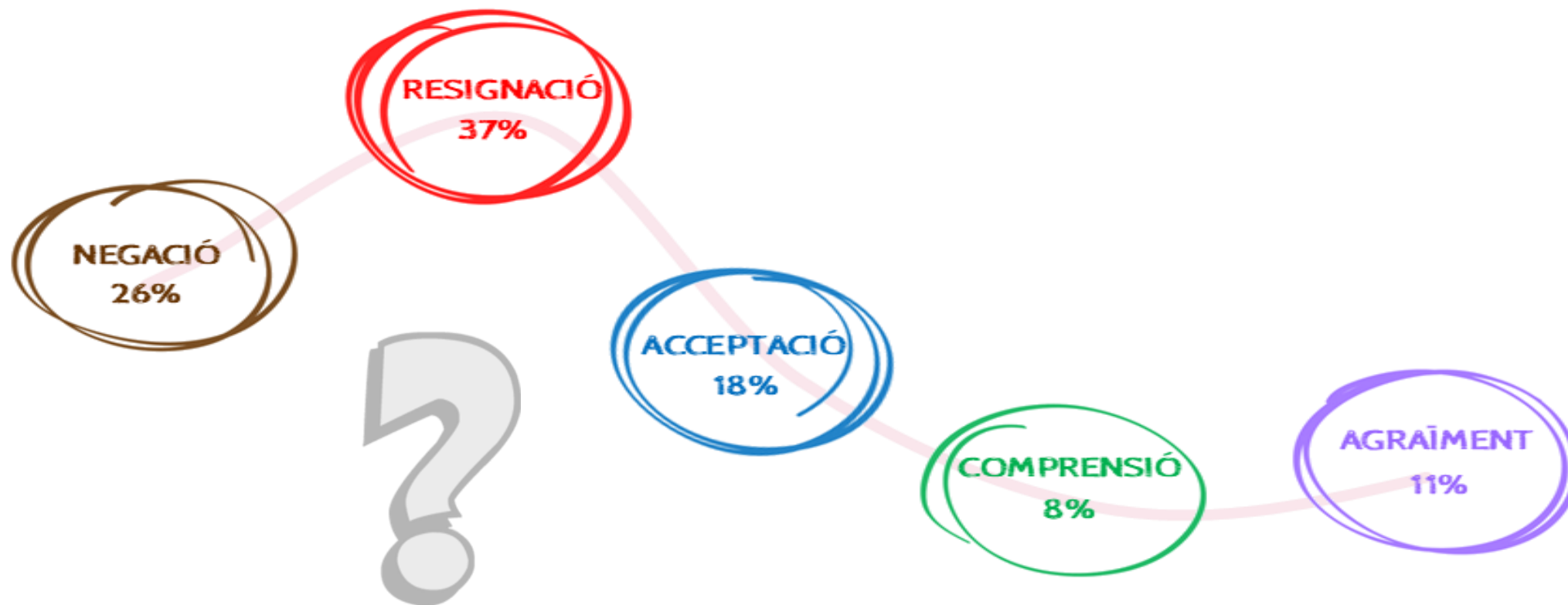
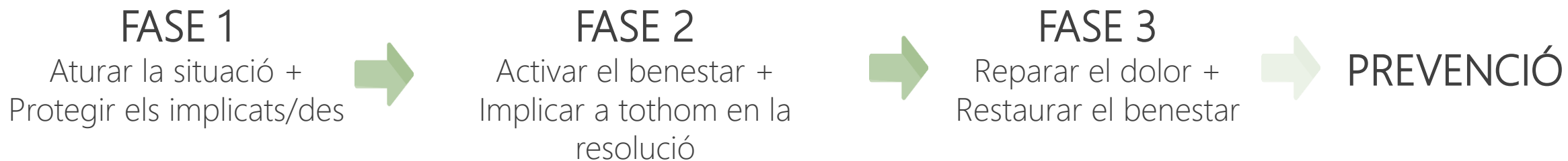

TRANSFORMACIÓ

Fer un procés (moviment) dins la complexitat emocional

Recursos..!

Direcció General de Joventut

Guies: **Com trobar hi sentit**

Equip SEER

www.pdabullying.com

direccio@pdabullying.com

@PDABullying

www.salutieducacioemocional.com

equipseer@salutieduacioemocional.com

@EquipSEER

Aquest document està protegit per una llicència Creative Commons.

Citar com:

Ortegon, RA (2023). Acompanyar a qui ocupa el rol d'agressor/a en situacions de bullying, eines per a l'acompanyament a les famílies. Centre de documentació de serveis socials (DIXIT).